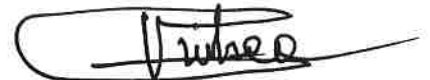
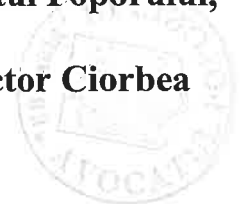

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu
Handicap Păstrăveni, județul Neamț

Sumar:

Prezentul raport întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni, județul Neamț este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii în locurile de detenție, în sensul prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, prin vizitarea, anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție.

În acest sens, în temeiul art. 14 alin. (1), art. 29¹ alin. (1), art. 29³ lit. a și art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului a efectuat, la data de 09.08.2017, o vizită la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni, județul Neamț.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, respectiv jurist și asistent social, consilieri în cadrul Centrului Zonal Bacău; medic, din partea Colegiului Medicilor din România, doamna psiholog, din partea Colegiului Psihologilor din România și domnul Marius Apopei, reprezentant al Asociației Pro-Democrația Piatra-Neamț.

Vizita a avut ca obiectiv verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni este instituție de interes public în cadrul Consiliului Județean Neamț și funcționează în baza Hotărârii de Guvern nr. 102/1999, cu modificările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 448/2006 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap. Centrul de Recuperare are rolul de a asigura aplicarea politicilor și strategiilor de asistență specială a persoanelor cu

handicap, prin creșterea șanselor recuperării și integrării acestora în familii ori în comunitate și acordă sprijin și asistență pentru prevenirea situațiilor ce pun în pericol securitatea persoanelor cu handicap.

Misiunea Centrului constă în trasarea unei căi de educare și reabilitare, pornind de la dizabilitățile persoanei, prin recuperarea maximă a potențialului.

Obiectivul principal al activității Centrului este îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor prin asigurarea unui climat familial care să le protejeze demnitatea, să le ofere siguranță și protecție.

Din partea Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni au participat la efectuarea vizitei doamna Liliana Isache - inspector resurse umane și domnul Ion Meza - asistent social principal.

Centrul Păstrăveni este o instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Neamț și oferă servicii de cazare, recuperare și reabilitare persoanelor cu handicap neuropsihic.

După ce în anul 1990 Doamna Barbara Stamm, Ministru Secretar de Stat a Landului Bavariei a vizitat pentru prima dată instituția și a pus bazele colaborării dintre cele două guverne: român și bavarez, Centrul Păstrăveni a beneficiat de încheierea, în anul 2001, a unei Convenții de cooperare între Guvernul României, Inspectoratul de Stat Teritorial pentru Persoane cu Handicap Neamț și Guvernul Bavaria prin Ministerul Muncii, Familiei, Femeii și Protecției Sociale și Fundația Bayerische Kinderhilfe Rumanien. La baza acestei colaborări a stat ideea de transformare a acestei instituții într-un centru pilot care să fie un model de bună practică pentru toate instituțiile din țară. În cadrul acestui proiect, Centrul Păstrăveni îndeplinește funcția de execuție prin asigurarea mijloacelor umane, materiale și financiare necesare implementării politicilor și strategiilor privind protecția specială a persoanelor cu handicap, prevenirea și combaterea marginalizării sociale a acestora, precum și integrarea lor socio-profesională.

Beneficiarii internați în această instituție erau persoane cu dizabilități cu handicap neuropsihic I și II, asociat și infecție HIV. În cadrul Centrului, beneficiau de îngrijire și asistență un număr de 198 beneficiari, din care 112 femei și 86 bărbați, cu vârste cuprinse între 21 și 42 de ani, cazați în 6 pavilioane (case). Cazarea beneficiarilor se făcea în funcție de gradul de dependență și, separat, pe sexe.

La data vizitei Centrul era format dintr-un pavilion central, 5 pavilioane de locuit, atelier și o gospodărie agrozootehnică.

Pavilionul Central a fost construit în anul 2002 și a fost inaugurat în anul 2003. Era structurat pe trei nivele: demisol, parter și etaj, cu două aripi. O aripă ce cuprinde săli de terapie (cabinet logopedic, cabinet psihologic, cabinet asistență socială, sală psihomotricitate și fitness, sală kinetoterapie, sală hidroterapie), cabinet medical și sală tratamente, farmacie, birouri, sală multifuncțională, magazia centrală, baie comună și bloc alimentar.

Acest pavilion era operațional și pentru comunitate, realizându-se astfel nu doar integrarea persoanelor cu nevoi speciale în societate, dar și apropierea societății, comunității de această instituție.

Cele șase pavilioane de locuit în care erau cazați beneficiarii aveau următoarele denumiri: Casa 1 - Barbara, Casa 2 - Augustinum, Casa 3 - Orele Astrale, Casa 4 – Haas, Casa 5 – Ecumenica și Casa 6.

Casele aveau o structură pavilionară, cu câte două aripi, în care erau organizate câte 6-7 dormitoare cu capacitate variabilă de la 2 la 4 paturi, săli de joacă și activități, spații sanitare (toalete, chiuvete, dușuri și căzi de baie), sală de club pentru petrecerea timpului liber. Fiecare casă dispunea de o mini-bucătărie în care se pregătea și servea masa.

Dormitoarele erau mobilate cu paturi, dulapuri, noptiere, etajere cu oglindă, fiecare beneficiar având posibilitatea de a deține lucruri personale în camera sa. Toate spațiile erau personalizate și ofereau o atmosferă plăcută, specifică unei familii. Igienizarea spațiilor din case se făcea zilnic, alimentarea cu apa rece și apă caldă fiind permanentă.

Referitor la personalul spitalului, la data vizitei organigrama cuprindea aproximativ 165 de posturi din care: 1 director, 112 posturi în serviciu de îngrijire și asistență, 15 posturi de ambulatoriu de recuperare, 37 de posturi în compartimentul economic-administrativ. Aproximativ 17 posturi erau vacante, **majoritatea fiind personal medical, de îngrijire și asistență.**

Potrivit informațiilor furnizate de personalul unității, exista un plan de formare și perfecționare profesională, astfel că personalul participase periodic și absolvise cursuri de pregătire profesională în domeniul medical sau alte specialități. De asemenea, partenerii germani organizau traininguri în probleme în care angajații se considerau insuficient de formați și informați: agresivitatea, tema sexualității și noțiuni referitoare la sexualitatea tinerilor.

Salarizarea personalului de conducere și a personalului de execuție din cadrul centrului se stabilea potrivit prevederilor legale în vigoare, aplicabile personalului contractual din unități bugetare, plătit din fonduri publice.

Referitor la vizitarea spațiilor de care dispunea Centrul Păstrăveni

Dormitoarele unde erau cazați beneficiarii erau curate, aerisite, într-o stare corespunzătoare de igienă, cu ferestre din PVC prevăzute cu geam termopan, dimensionate corespunzător pentru a permite ventilația și luminatul natural, cu instalații electrice în număr suficient și funcționale. Dormitoarele de dimensiuni diferite (16 mp-30 mp) asigurau suprafața legală pentru fiecare beneficiar, erau dotate cu 2-4 paturi, dulapuri pentru haine, măsuțe cu raft, scaune, televizor etc. Majoritatea camerelor nu aveau baie proprie, pacienții făcând baie la dușurile comune din fiecare pavilion.

Echipa de vizită a constatat că mobilierul din camere era în stare bună, saltelele, păturile și alte obiecte de cazarmament erau curate, astfel încât era asigurat confortul și igiena beneficiarilor. Acestora li se asigurau obiectele necesare efectuării igienei personale (săpun, periuță, pastă de dinți, șampon etc), lenjeriile fiind în toate camerele curate, iar pe dulapuri se puteau observa altele curate, de schimb.

În cadrul centrului au fost observate grupuri sanitare amenajate și dotate corespunzător pentru persoanele cu dizabilități. Grupurile sanitare erau curate, într-o stare corespunzătoare de igienă, bine întreținute, cu instalații tehnico-sanitare în stare bună și funcționale.

Încălzirea centrului în sezonul de iarnă era asigurată de centrala proprie, caloriferele fiind în număr corespunzător și funcționale. Apa caldă era asigurată permanent, Centrul fiind dotat și cu panouri solare.

Pe parcursul vizitei nu au fost identificați beneficiari cu escare sau alte leziuni cutanate, care să probeze o eventuală îngrijire deficitară.

Pacienții aveau posibilitatea de recreere și petrecere a timpului liber în curtea instituției, beneficiind de o suprafață generoasă, cu spații verzi, livadă și grădină de zarzavat, sub supravegherea personalului auxiliar.

Referitor la alimentația pacienților internați la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni

Hrana zilnică a persoanelor internate la Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni era preparată în bucătăria unității de personal calificat. Alimentele necesare pentru prepararea hranei erau procurate în baza referatelor întocmite de către administrator și avizate de directorul unității.

Centrul deținea un bloc alimentar amenajat corespunzător pentru prepararea/servirea/porționarea hranei, cu magazii de alimente, bucătărie și sală de mese, cu intrări și circuite funcționale separate, cu vestiar și grup sanitar folosit doar de personalul blocului alimentar, care corespundeau cerințelor de igienă, siguranță, accesibilitate, funcționalitate și confort. Bucătăria era dotată cu instalații și aparatură specifică: mese inox, chiuvete inox cu apă curentă caldă și rece, mașină de gătit, cuptor, frigider, congelatoare și un frigider pentru păstrarea probelor alimentare. Masa se servea la ore fixe într-o singură serie, în sălile de mese, fiind asigurat și un supliment nutritiv de două ori pe zi. Sala de mese era amenajată și dotată în mod corespunzător, cu mobilier suficient, funcțional, confortabil și ușor de igienizat. Servitul mesei în saloane se practica numai pentru persoanele a căror sănătate nu permitea deplasarea acestora sau aveau nevoie de ajutor pentru hrănire și hidratare.

Exista un meniu zilnic, întocmit și afișat la loc vizibil, din documentele puse la dispoziția echipei de personalul instituției reieșind că meniul era structurat în cinci regimuri, conform recomandărilor medicului specialist, după cum urmează:

- **regim comun** (exemplu din ziua vizitei: **mic dejun** - ceai, pâine, unt și drob cu muștar; **prânz** - supă de pasăre, varză cu carne, prăjituri; **cina**-tocăniță de cartofi cu cabanos, pâine, ceai);
- **regim ulcer și gastrită** (exemplu din ziua vizitei: **mic dejun** - ceai, pâine, unt și drob; **prânz** - supă de pasăre, macaroane cu carne de pasăre, prăjituri; **cina**- tocăniță de cartofi fără prăjeală, cu carne de pasăre);
- **regim hepatic și tranzit** (exemplu din ziua vizitei: **mic dejun** - ceai, pâine, unt și drob cu muștar; **prânz** - supă de pasăre, macaroane cu carne de pasăre, prăjituri; **cina**-tocăniță de cartofi fără prăjeală, cu carne de pasăre);
- **regim anemie** (exemplu din ziua vizitei: **mic dejun** - ceai, pâine, unt și drob cu muștar; **prânz** - supă de pasăre, varză cu carne, prăjituri; **cina**-tocăniță de cartofi cu cabanos, pâine, ceai).

Pentru o parte din pacienți, la care starea fizică o impunea, exista supliment alimentar (exemplu: biscuiți, fructe, papanashi cu brânză, gogoși, clătite cu finetti, fursecuri, pate cu pâine etc.).

Echipa de vizită a apreciat calitatea hranei servite pacienților la masa de prânz de la data efectuării vizitei ca fiind corespunzătoare.

Existau prelevate în recipiente închise probe alimentare din meniurile servite atât în ziua

respectivă, cât și în zilele anterioare, care să fie păstrate într-un frigider special destinat acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare.

Dezinfecția veselei se efectua periodic, unitatea având în dotare substanțe dezinfectante pe bază de cloramină.

La momentul efectuării vizitei, unitatea avea autorizație eliberată de Direcția Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor Neamț, valabilă pentru recepția și depozitarea produselor de origine animală și non-animală, prepararea de meniuri calde și reci și servirea acestora către consumatorul final în incinta unității.

Referitor la asistența medicală acordată beneficiarilor

Asistența medicală era asigurată de 3 medici cu contract de prestări servicii (un psihiatru, un neurolog, un medic de medicină generală) și 15 asistenți medicali care lucrau în ture de zi și de noapte (3 asistenți pe tură-ziua și 2 asistenți noaptea). De asemenea, în cabinetul de fizioterapie își desfășurau activitatea 2 kinezioterapeuți, zilnic între orele 8 și 16, pentru un număr de 40 de beneficiari, fiecare având completată câte o fișă individuală de proceduri specifice (exemplu-mobilitate, coordonare, echilibru, tonus muscular, reeducarea mersului etc.).

Fiecare pacient era înscris la un medic de familie și avea o fișă medicală completată la zi cu tratamentele efectuate. Rețetele cronice se eliberau prin intermediul asistentului social care era reprezentantul beneficiarilor desemnat prin hotărâri ale instanțelor de judecată.

S-a verificat Registrul de evidență a programelor de recuperare și Registrul de kinezioterapie în care s-a constatat **numerotarea deficitară a evidențelor**, astfel că numărul total de proceduri era dublu față de numărul real de beneficiari. Totodată, cabinetul avea în dotare aparate de electroterapie, laserterapie și ultrasonoterapie pe care personalul de specialitate le utiliza și pentru persoane din afara centrului.

În registrul de conțenționare erau trecute cazurile în care a fost folosită conțenționarea, pentru perioade de maxim 2 ore, pentru persoanele cu agitație psihomotorie marcată, dar și pentru tulburările comportamentale grave cu tendință la auto și heteroagresiune. Aceasta măsură era avizată de către medicul psihiatru, care nu era angajat al centrului, ci avea încheiat contract de colaborare. **Echipele de vizită au constatat că parafa medicului psihiatru era aplicată în registru ca aviz de procedură pentru viitoare cazuri de conțenție, de unde rezulta că parafa validă viitoare conțenționări ale unor pacienți pe care medicul psihiatru**

nu-i consulta, ceea ce nu era în acord cu dispozițiile art. 9, pct. 11 din Ordinul nr. 488/2016 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale.

Beneficiarilor li se întocmeau fișe de evaluare/reevaluare individuală în care se consemna anual evaluarea modalităților de hrănire, cu observații asupra regimului alimentar, igiena personală, autonomia personală, comunicarea, sănătatea mentală și cogniția, evaluarea vocațională, nevoile de educație, religioase, relația cu familia, personalul, colegii, locomoția, mobilitatea generală, continența, comportamentul sexual, starea fizică, greutatea, înălțimea, văzul, auzul, sănătatea bucală, medicația curentă. Evaluarea era făcută în echipă de către fiziokinetoterapeut, psiholog, logoped, psihopedagog, asistent social, asistent medical. În urma evaluării se întocmeau planuri individuale de intervenție pentru asistență și îngrijire, psihopedagogie, recuperare psihologică, logopedie, terapie ocupațională, integrare/reintegrare socială. Toate aceste activități erau incluse în fișe de monitorizare a serviciilor efectuate pentru beneficiarii centrului.

Mai exista un registru de boli cronice separat pentru afecțiunile psihice, un registru de evidență a ciclului menstrual, un registru de evidență a contracepției orale.

Medicația psihotropă era păstrată în fișete încuiate și administrate personal de asistentul medical după schema de tratament prescrisă de medic. Pentru urgențele medicale se apela sistemul 112, iar primul ajutor se acorda de către personalul angajat în limita competenței.

Tratamentele simptomatice erau administrate de asistenții medicali, iar consultul medical obișnuit se realiza fie la medicul de familie, fie prin bilete de trimitere la alte specialități. Imunizările se efectuau prin medicul de familie.

Exista un aparat de urgențe cu medicamente conform baremului, dar la verificarea acestuia s-a constatat **lipsa medicației specifice (adrenalina) în caz de urgențe alergice (șoc anafilactic).**

La nivelul cabinetului nu exista un registru de situații deosebite, acestea fiind comunicate de la tură la tură prin procese-verbale întocmite de personalul de serviciu. Nu exista izolator, acesta fiind necesar pentru situația apariției unor boli infecto-contagioase la nivelul centrului.

În registrele verificate nu erau consemnate situații cu risc epidemic prin boli infecto-contagioase, din informațiile furnizate de personalul medical reieșind că acestea nu au existat

pe parcursul anului 2017.

Referitor la asistența psihologică acordată beneficiarilor

Referitor la acordarea asistenței psihologice, aceasta este asigurată de 3 psihologi, 2 psihopedagogi și 1 logoped.

Centrul Păstrăveni dispunea de cabinet psihologic cu dotări corespunzătoare pentru desfășurarea activităților de tip psihologic, care întrunea condițiile privind confidențialitatea actului profesional și securitatea emoțională a beneficiarilor, în conformitate cu prevederile art.32, al. 1 și alin. 2 ale Hotărârii nr. 1/10.03.2006 a Comitetului Director al Colegiului Psihologic din România.

Fiecare beneficiar avea întocmit dosar psihologic, care cuprindea Fișa de evaluare/reevaluare individuală, Fișă de monitorizare servicii, Tratamente - starea de sănătate, Integrare - reintegrare socială.

În Fișa de evaluare/reevaluare individuală erau informații care acopereau următoarele arii: hrănirea, igiena personală, autonomie personală, comunicare/limbaj, istoricul recăderilor, plan individualizat de intervenție, program individualizat de asistență și îngrijire, plan individualizat de recuperare - activități organizate pe case, kinetoterapie, terapie ocupațională.

În baza evaluării/reevaluării, psihologul elabora și implementa Planul individualizat de recuperare - activități pe case, kinetoterapie, terapie ocupațională.

Psihologii efectuau consilierea psihologică și psihoterapia de suport pentru beneficiarii centrului, în vederea asigurării echilibrului și suportului afectiv moral al acestora, în fiecare săptămână, pentru beneficiarii deplasabili, conform programelor de intervenție specializate în medie la aproximativ 35 beneficiari, planificați pe zile și pe ore. De asemenea se lucra și în direcția stimulării cognitive, a motricității fine, precum și a relaxării.

Erau organizate și manifestări sportive (întrecere de cărucioare, baschet) pentru beneficiarii ce puteau desfășura astfel de activități, fiind prezenți în diferite competiții cu alte școli speciale din comunitate.

La nivelul Cabinetului psihologic, existau Teste psihologice achiziționate și folosite în cadrul Centrului: ABAS II, SDS, MMSE 2, PED A, PED B, WISC.

Toate activitățile desfășurate de psihologi erau înregistrate în Registrul de evidență a programelor de recuperare și reabilitare funcțională.

În urma discuțiilor purtate cu beneficiarii s-a desprins ideea că aceștia erau mulțumiți de condițiile de ședere din centru, de calitatea alimentelor, de modul cum erau tratați de către personalul centrului, de interesul de care dădea dovadă pentru ei.

În ceea ce privește igiena personală și starea beneficiarilor, la data vizitei s-a constatat un aspect fizic curat, ținută vestimentară îngrijită, conformă cu anotimpul, tonus bun, precum și prezența personalului de îngrijire la toate cele 6 case, în mijlocul beneficiarilor. Beneficiarii erau comunicativi, manifestau interes față de membrii echipei de vizită, erau politicoși și foarte apropiați de personalul centrului.

De asemenea, s-a putut observa implicarea activă a personalului, a educatorilor, a personalului de specialitate, în rezolvarea problemelor beneficiarilor centrului, care demonstau un atașament sigur, securizant față de aceștia.

Personalul centrului asigura și suportul necesar beneficiarilor aflați în situație de dependență, pentru efectuarea deplasării acestora în centru și în exterior, pentru facilitarea comunicării la distanță, pentru participarea la activitățile organizate în centru sau în comunitate.

Referitor la asistența socială acordată beneficiarilor

Conform documentației pusă la dispoziția membrilor echipei de vizită de către conducerea centrului, s-a constatat că instituția este acreditată să funcționeze în conformitate cu prevederile Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările ulterioare, serviciul social fiind autorizat să funcționeze pentru o perioadă de 5 ani, până la data de 16.12.2020.

Activitățile de asistență socială erau desfășurate de doi asistenți sociali, ambii înscriși în Registrul Național al Asistenților Sociali din România.

Biroul în care își desfășurau activitatea cei doi asistenți sociali era dotat și utilat cu mobilier corespunzător, telefon fax, imprimantă, computere cu acces la internet.

Asistenții sociali nu aveau telefoane mobile de serviciu, folosindu-se de telefoanele mobile proprii, iar deplasările pe teren le făceau cu autoturismele Centrului, un Logan MCV cu 7 locuri și două microbuze, unul cu 8 locuri și celălalt cu 20 de locuri.

Centrul era monitorizat de către un specialist din cadrul aparatului propriu al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț cu privire la respectarea

Standardelor de calitate referitoare la protecția de tip rezidențial a persoanelor cu handicap, iar periodicitatea sesiunilor de monitorizare era trimestrială.

Principalele aspecte ale activității de asistență socială la nivelul Centrului erau legate de actualizarea dosarelor beneficiarilor, monitorizarea calității vieții beneficiarilor din centru – pe toate palierele de interes (condiții de cazare, hrană, îmbrăcăminte, igienă, activități socio-educative și de recreere, activități terapeutice etc.), întocmirea dosarelor pentru încadrarea /revizuirea certificatelor de încadrare în grad de handicap, însoțirea beneficiarilor la Serviciul de evaluare complexă a persoanei adulte cu handicap și reprezentarea acestora, precum și demersuri pentru identificarea membrilor familiilor beneficiarilor, încurajarea acestora pentru menținerea relațiilor cu beneficiarii și integrarea familială a beneficiarilor.

Conform documentelor și informațiilor furnizate de personalul Centrului, în anul 2017 s-a finalizat o integrare familială, o integrare în anul 2013 și două reintegrări familiale înainte de anul 2010, frecvența redusă a acestora fiind determinată de diagnosticul beneficiarilor, de starea de pauperitate a familiilor acestora, dar și de imposibilitatea de a accesa, de la domiciliul familiei, serviciile de terapie.

În curtea centrului exista o biserică de lemn, nouă, de rit creștin-ortodox, a cărei construcție era finalizată, dar care la data vizitei nu fusese încă în folosință. Referitor la apartenența religioasă a beneficiarilor, s-a constatat că toți beneficiarii centrului erau creștin-ortodocși, cu excepția unui singur beneficiar, catolic. Beneficiarii centrului frecventau biserica din comunitate, urmând ca, după darea în folosință a bisericii centrului, preotul din sat să desfășoare activități moral-religioase în biserica nou construită.

În ceea ce privește activitățile de terapie, de recreere, socializare și de petrecere a timpului liber, centrul dispunea de o sală de stimulare senzorială, dotată cu aparate de stimulare vizuală și auditivă, amenajată cu sprijinul colaboratorilor germani de la Fundația Bayerische Kinderhilfe Rumanien. La momentul vizitei, în sală erau 3 tineri care beneficiau de terapie.

Pentru petrecerea timpului în aer liber, rezidenții centrului aveau la dispoziție un teren de sport și un parc amenajat în curtea centrului, cu foisor și bănci. Membrii echipei de vizită au mai observat că în curtea centrului erau instalate diferite aparate pentru stimularea și exersarea abilităților motorii și capacităților senzoriale ale beneficiarilor.

Toate cele 6 pavilioane (case) în care erau găzduiți beneficiarii aveau spații dotate și utilizate, de petrecere a timpului liber și pentru desfășurarea diverselor activități. De asemenea,

centrul avea un pavilion cu suprafața de 400 mp destinat atelierelor de terapie ocupațională. În timpul vizitei în centru s-a putut observa că toți beneficiarii erau implicați în diverse activități, cu personalul centrului, la cluburile din pavilioane sau în atelierelor de terapie ocupațională. Prin activitățile desfășurate în ateliere se urmărea exersarea abilităților psihomotrice generale, a conduitei independente pentru integrarea socială, a deprinderilor de ordine și igienă, realizarea de produse etc.

În timpul sesiunilor de terapie ocupațională, beneficiarii erau implicați în realizarea diferitelor obiecte artizanale, împletituri, cusături, tesături, decupaje și obiecte de tâmplărie.

În cadrul centrului funcționa și o fermă agro – zootehnică cu două sectoare, vegetal și animal. Ferma dispunea de capacități (cladiri, terenuri agricole, utilaje) destinate reproducerii și creșterii animalelor - porci, vite, pasari.

Prin activitățile în care erau implicați beneficiarii în cadrul fermei, se urmărea oferirea unei modalități de terapie ocupațională, formarea deprinderilor de munca, implementarea principiului autogospodării, dar și introducerea unui factor de responsabilizare în viața beneficiarilor.

Pentru beneficiarii cu abilități funcționale ridicate, în anii 2016-2017, au fost organizate tabere la mare (Costinești) – 48 beneficiari, și excursii la diverse obiective turistice din țară - Castelul Peleş, Castelul Bran, Grădina Botanică București, Maramureș, Cluj, Târgu Mureș, Transalpina și Transfăgărașan, Sighișoara, muzee din București, Slănic Moldova, Sibiu, Păltiniș.

Pentru diversificarea gamei de activități oferite beneficiarilor, în fiecare zi de marți, pe fiecare pavilion se organizează o activitate denumită Cafenea, cu prilejul căreia beneficiarii sunt informați de către lucrătorii din pavilion, cu privire la diverse aspecte de care sunt interesați.

De asemenea, în fiecare zi de joi se organiza la nivelul fiecărei case, o cină pregătită de beneficiari, pe baza unei programări prealabile a beneficiarilor implicați și a personalului care-i coordonează coordona.

Centrul organiza bianual sesiuni de informare (una la începutul și alta la sfârșitul anului), iar la cea de la finalul anului participă și reprezentanții Fundației Bayerische Kinderhilfe Rumanien, în calitate de sponsori și colaboratori.

Referitor la respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, membrii echipei de vizită au constatat că centrul avea rampă pentru accesul persoanelor cu dizabilități, pe holuri existau

bare de sprijin pentru persoanele cu deficiențe motorii - mână curentă, iar căzile de baie erau dotate, de asemenea, cu sistem de mână curentă.

Referitor la dreptul beneficiarilor și al aparținătorilor acestora de a face sugestii sau reclamații cu privire la diverse aspecte ce țin de calitatea serviciilor oferite de instituție, s-a constatat că în centru exista un Registru de evidență a sesizărilor și reclamațiilor, completat cu o singură sesizare în data de 10.07.2017, referitoare la o situație de abuz fizic săvârșit de către un infirmier, angajat al centrului, asupra unuia dintre beneficiari.

Aceeași sesizare era menționată și în Registrul de evidență a cazurilor de abuz, neglijență sau discriminare, dar cu data de 07.07.2017, ziua în care s-a petrecut incidentul. În urma studierii documentației pusă la dispoziția echipei de vizită s-a concluzionat că victimei i s-a eliberat un Certificat medico-legal cu mențiunea că necesita 7-8 zile de îngrijiri medicale, conducerea centrului a sesizat Postul de Poliție Păstrăveni și a dispus constituirea unei Comisii de cercetare disciplinară prealabilă.

În urma desfășurării cercetărilor s-a dispus sancționarea disciplinară cu reducerea drepturilor salariale în cuantum de 10 % pentru o perioadă de 3 luni unui alt infirmier care a avut cunoștință de incident, dar nu l-a raportat persoanelor responsabile din centru.

Ulterior demarării procedurii de cercetare disciplinară prealabilă, persoana suspectată că ar fi produs abuzul și-a dat demisia, iar la momentul vizitei instituției Avocatul Poporului, acesta nu mai avea calitatea de angajat al centrului.

În centru exista și o cutie pentru depunerea sesizărilor și reclamațiilor, în Pavilionul administrativ, dar care era amplasată într-un loc puțin vizibil.

Referitor la dreptul pacienților de a menține legătura cu membrii familiei sau alte persoane, familiile beneficiarilor erau încurajate să mențină legătura cu beneficiarii, aproximativ 10 beneficiari erau vizitați în centru. În anul 2017, până la data vizitei, au avut loc 50 de vizite ale aparținătorilor, câțiva dintre beneficiari fiind vizitați săptămânal de către membrii familiei. Programul de vizite pentru aparținători era zilnic, între orele 08⁰⁰ - 20⁰⁰, iar vizitele se desfășurau la sala multifuncțională din Pavilionul central. De asemenea, conform informațiilor furnizate de personalul instituției, în centru erau 3 beneficiari care mergeau periodic în familie, la solicitarea membrilor acesteia.

Referitor la respectarea dreptului la informare și de petrecere a timpului liber, existau televizoare în toate camerele din Casa nr. 6 - Pavilionul vechi, unde erau cazați beneficiarii cu abilități funcționale extinse. În restul pavilioanelor erau instalate televizoare în spațiile

comune. Pentru uzul personalului, centrul avea încheiate abonamente la o revistă de psihologie, Monitorul Oficial și Tribuna Economică.

În centru nu exista o bibliotecă, dar existau cărți, materiale de informare, cărți de colorat, diverse jocuri pentru beneficiari la cabinetul de psihologie și în sălile de activități din cele 6 pavilioane.

Centrul avea editate mai multe pliante color, în limbile română și germană, pentru vizitatori sau pentru aparținătorii beneficiarilor. Pliantele conțineau o succintă prezentare, însoțită de fotografii, a misiunii centrului, a principalelor activități de recuperare și reabilitare desfășurate, datele de contact, etc.

Referitor la colaborări, parteneriate, Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni colaborează, încă din anul 2001, cu Fundația Bayerische Kinderhilfe Rumänien, cu sediul în München. Convenția de colaborare, încheiată pentru o perioadă nedeterminată, avea drept obiect sprijinul umanitar acordat centrului în domeniul social și medical. De asemenea, centrul mai avea încheiată o Convenție de colaborare cu Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, pentru anul 2017, care avea ca obiect efectuarea orelor de practică, de către studenții Facultății de Terapie ocupațională, în Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni. **Deși centrul colaborează în practică cu mai multe instituții și organizații neguvernamentale, nu avea încheiate protocoale de colaborare cu acestea.**

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

conducerii Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni, județul Neamț să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- angajarea personalului (în special medical, de îngrijire și asistență) necesar desfășurării activităților din Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Păstrăveni;

- amenajarea unui izolator, necesar în cazul apariției unor boli infecto-contagioase la nivelul centrului;
- întocmirea și consemnarea corectă, atât în registrul de conțenționări, cât și în fișa medicală a măsurilor de conțenționare, în acord cu dispozițiile art. 9, pct. 11 din Ordinul nr. 488/2016 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 487/2002 a sănătății mintale;
- numerotarea corectă a evidențelor în registrul de kinetoterapie și întocmirea unui registru cu situații deosebite;
- completarea la zi a aparatului de urgență cu toate medicamentele din baremul de urgență.
- inițierea demersurilor în scopul încheierii, la nivel de centru, a unor protocoale de colaborare cu instituții, ONG-uri, organizații sau asociații, pe diverse paliere de interes, cu scopul diversificării activităților oferite beneficiarilor și facilitării accesului la diferite servicii din comunitate.

Bacău, 14.02.2017